

Европа за гражданите

Проектът „Manage the Covid crisis with Care, reasOn, Values, unlty, soliDarity“ е финансиран от Европейския съюз по програмата „Европа за гражданите“

**Направление 2: „Демократична ангажираност и гражданско участие“.
Мярка 2.3 „Проекти на гражданското общество“**

Събития: По този проект бяха организирани **10 събития**. Те се проведоха в **8 града:** Плевен, Атина, Вилнюс, Прага, Гранада, Дрезден, Нови Сад и Лодз, като онлайн брошурата на английски език **STORIES OF GOODNESS** е изработена и се разпространява онлайн.

В събитията участваха **общо 740 души**, от които 336 от Плевен (**България**), 49 от Кифисия/Атина (**Гърция**), 61 от Вилнюс и други градове (**Литва**), 71 от Прага (**Чехия**), 45 от Гранада (**Испания**), 67 от Дрезден (**Германия**), 56 от Нови Сад (**Сърбия**) и 55 от Лодз (**Полша**). В заключителното събитие в Плевен (**България**) участваха 248 души, включително от Испания, Полша, Чехия, Литва, Сърбия и Гърция.

Събитията се проведоха през периода на проекта - от 1 май 2021 г. до 31 декември 2022 г.

Кратко описание: Проектът „Да управляваме Covid кризата с внимание, разум, ценности, единство, солидарност“ е отговор на глобалната криза, която се опита да спре „въртенето на Земята“. В основата му е идеята, че прилагането на европейски ценности, грижа, единство и солидарност е най-ефективният начин за справяне с последиците от цялостната криза, причинена от Covid-19. Да обсъдим проблемите, създадени от пандемията във всички сфери на живота: здравеопазване, икономика, образование, социални грижи, култура и да предложим мерки и подходи за по-добро справяне със следваща подобна криза беше главната цел на проекта. Постигнахме го с проведените 10 ДЕБАТА с експерти, общественици и граждани. В онлайн брошурата **STORIES OF GOODNEES** събрахме примери и добри практики от цяла Европа. Проведохме **СВЕТОВНО КАФЕНЕ** с млади хора за обсъждане на проблемите и предлагане на идеи. На **МЕЖДУНАРОДНАТА КОНФЕРЕНЦИЯ** обобщихме резултатите пр проекта. Всичко научено е систематизирано в окончателен документ - обръщение към членовете на ЕК и ЕП, с препоръки за европейската политика в борбата с кризите.

Събитие 1

Участие: Събитието позволи да бъдат събрани **45 граждани** от град Кифисия/Атина (**Гърция**).

Място/Дата: Събитието се състоя в Underground Youth Orchestra at the Athens Concert Hall, music school in Kalamata „Maria Kallas“ and music studio NMA „Salvia“ на 20.06 и 16-17.07.2021 г.,

Кратко описание: В 3 дебата на живо, организирани от Educocomart, под наслов „Има ли рецепта за култура по време на криза“ хора на изкуството: музиканти, ученици в музикално училище, хористи споделиха опита си и дадоха своите „рецепти“. Разисквани бяха въпросите: Породи ли кризата кризата нови асоциации или нови творчески методи? Кои контрамерки и помощ са най-ефективни? В какви форми е най-ефективна външна помощ? Как музиката и изкуството ви помогнаха да преодолеете кризата? Постоянното планиране на ежедневните задължения, изучаване на музика, участие в гимнастика и оползотворяването на свободното време с нови интереси са предоставили решения за изолирането, предизвикано от пандемията. State level assistance to manage the pandemic came after Greece's alignment with the European Union and the measures taken to protect European peoples, (vaccines, medicines, hygiene rules.) Кризата донесе нови методи по отношение на използването на технологии и комуникация в нови платформи с професионална или образователна ориентация. Младите музиканти споделиха, че са създали онлайн музикални проекти и са посещавали семинари онлайн.

Събитие 2

Участие: Събитието позволи да бъдат събрани **53 граждани** от Вилнюс (**Литва**).

Място/Дата: 3 online workshop, на 13, 21 и 25 октомври 2021 г.

Кратко описание: Събитието беше посветено на темата за онлайн обучението по време на пандемията и бъдещето на дигиталното образование и премина под мотото „Онлайн обучение: (не)научени уроци“. In series of 3 online workshop with educators and students Open Lithuania Foundation потърси мнението и на двете страни в процеса. Според

изследователите нарушаването на редовния учебен процес от Covid-19 е наложило колективни усилия и осигуряване на автономия. Учителите трябваше да се справят със систематичните и организационни предизвикателства на прехода към дистанционното образование. Някои от предизвикателствата не бяха нови. Положително е придобиването на умения за нови ИТ инструменти, разнообразие от учебни среди, по-разнообразни аспекти на взаимодействието на учениците. Но онлайн обучението по време на блокирането заради Covid-19 подчерта проблемите с оценяването на учениците и ангажираността им в учебния процес. Тъй като повечето учители имаха трудности да се адаптират към новия начин на учене, учениците имаха голямо натоварване от самоуправление, повече самостоятелна работа и домашни, тъй като учителите погрешно смятат, че учениците имат повече свободно време. Младите хора често са се чувствали оставени сами.

Събитие 3

Участие: Събитието позволи да бъдат събрани **62 граждани** от Прага (**Чехия**).

Място/Дата: Събитието се състоя в онлайн среда с любезната подкрепа на сенатор Miluše Horská на 2 ноември 2021 г.

Кратко описание: Конференцията „Живеем в корона времена“ беше организирана от **Спиралис - Прага, организация която вече 22 години подкрепя хора в трудни житейски ситуации** чрез обучение и консултиране на пряко застрашени групи или на професионални екипи от неправителствени организации, работещи в обществена полза. Темата на дебата беше **The lessons of the crisis: What are the new challenges for parent**. Една от препоръките е да се осигури адекватно финансиране за организации с нестопанска цел, които защитават правата на жените. Положението на жените в пандемията се влоши повече отколкото на мъжете. Жените носят по-голям дял от грижите за децата от всички възрасти и за своите родители, което е довело до по-значително увеличение на безработицата при жените, отколкото при мъже през лятото на 2020 г. Системата, която трябва да помага на родителите и техните деца, често се обръща срещу тях. Напр. заради административна сложност, организационна сложност, необходимост от многократно доказване правото на помощ. Има голямо пренатоварване на семейства в локдауни. Услугите за помощ и рехабилитация не са били достъпни и децата страдат от липса на услуги, които помагат за тяхното психично здраве. Полагащите грижи са претоварени и техният принос към обществото не е достатъчно оценено. Изводи: По време на криза капацитетът на службите за оказване на помощ трябва да бъде допълнително увеличен, не просто да се съхраняват на разположение. Препоръките, направени от групата, включват още: Установяване на партньорства между държавата и про-семеини организации с нестопанска цел; Осигуряване на многогодишно финансиране за нестопански организации; Представителите на NGO да се научат как да представят успехите и въздействията на своите дейности.

Запис на представянето на всички лектори и семинари е достъпен и за заинтересованите страни в Youtube канала на Spiralis.

Събитие 4

Участие: Събитието позволи да бъдат събрани **40 граждани** от Гранада (**Испания**), от които **34 присъствено и 6 онлайн**.

Място/Дата: Събитието се състоя в град Гранада (Испания) на 24 март 2022 г.

Кратко описание: То беше посветено на темата **What NGOs have learned from the time of the pandemic and what they have taught the citizens**. AIFED проведе среща с ученици от училище IES Hispanidad, Гранада. Говорихме за пандемията от коронавирус и как тя се отрази и все още засяга учениците в ежедневието им. Сега, когато вирусът изглежда до голяма степен е под контрол, има призови за по-силна роля на Европейския съюз в борбата с кризата. В този смисъл на срещата говорихме и за Европейския съюз, със специален акцент върху предлаганото на студентите образование. Например ЕС дава възможност на студентите да учат в чужбина и да придобият нов опит чрез различни програми като Еразъм+. Освен това, тъй като много студенти от различни държави работят в AIFED чрез Erasmus+ Internship, студентите успяха да ни зададат много въпроси и ние успяхме да им дадем някои съвети или да им разкажем за нашия предишен опит.

Събитие 5

Участие: Събитието позволи да бъдат събрани **60 граждани** от Дрезден (**Германия**)

Място/Дата: Събитието се състоя в град Дрезден (Германия), на **22 април 2022 г.**

Short description: То беше посветено на разсъждения за поуките от COVID кризата като „Lessons of solidarity: Why if you help others in a crisis, you help also yourself“. Дискусията, организирана от JPKeV, се проведе на живо, в клуб. Тя се фокусира върху това, какво представлява истинското отношение, нашия вътрешен компас и как това ни дава стабилност в нестабилни времена. Театралният педагог Самюел Финк практикува така наречената театрална поза с всички гости. Така те научиха как една стабилна стойка на тялото може да ни подкрепи във вътрешната поза. Основните изявления на участниците бяха свързани главно с теми като солидарност с другите, справяне със самотата и възприемането на други мнения. Повечето участници описаха, че са научили много за себе си и обществото по време на пандемията. Хората реагираха много различно поради различни лични обстоятелства. Като цяло имаше общо развитие към повече състрадание, взаимопомощ, оценяване на най-близките приятели, откриване кой е наистина важен в живота му, наслаждаване на малките неща и благодарност за живота. Някои от участниците също заявиха, че виждат кризата като възможност да опознаят по-добре близките си приятели, да прекарват повече време сами и да научат повече за собствените си желания, да използват изолацията и самотата като време за почивка. Мнозина обаче изразиха и известно

отвращение от нарастването на егоистичното поведение в обществото след пандемията. Те са разбрали по време на пандемията, че нашето общество има голям дефицит на съпричастност и видяха тази криза като чудесна възможност за активно живеене в солидарност.

Събитие 6

Участие: Събитието позволи да бъдат събрани **46 граждани** от град Нови Сад (**Сърбия**)

Място/Дата: Събитието се състоя на живо в град Нови Сад, Сърбия, на 21 април 2022 г.

Кратко описание: Центърът за развитие на малцинствата и местните медии **MLMDC** проведе дебат на тема **Уроците от кризата: Как може да бъде спряно социалното изключване на хората с увреждания и маргинализираните групи.**

Акцент в дискусиата беше поставен върху това как и в каква степен медийното съдържание беше достъпно за хора с увреждания и членове на маргинализираните групи по време на пандемията, имаха ли те достъп до култура. Участниците в двата панела бяха на възраст 17-65+: хора с увреждания, ученици, студенти, журналисти, психолози, представител на общността на глухите, омбудсманът на Автономна провинция Войводина, ръководители на културни институти.

Положителен пример беше даден с информационен портал, който се стреми да не попада в капаните, в които често попадат медиите по време на пандемията, като пускането на сензационни статии. Много е важно в специализираните медии съдържанието не само да е за хора с увреждания, а да бъде създадено заедно с тях. Своевременно са били отправени препоръки за мерки към правителството на Сърбия, например за това цялото медийно съдържание, особено информационното, да е достъпно за хората с увреждания. Очертах се два проблема: защо хората с увреждания не са сред публиката и защо те не са създателите на културно съдържание. Панелистите се съгласиха, че е необходимо да се сформират екипи за управление на кризи в медиите, за да се обучат журналисти за работа в извънредни ситуации и да се информират културните институции за необходимостта от достъпност на културно съдържание за хората с увреждания, и тяхното участие в него.

MLMDC отпечата и разпространи луксозна брошура за проекта.

Събитие 7

Участие: Събитието позволи да бъдат събрани **53 граждани** от град Лодз (**Полша**)

Място/Дата: Събитието се състоя в град Лодз (**Полша**), на 6 октомври 2022 г.

Кратко описание: Новият полски партньор - 36,6 Competence Centre влезе в проекта с „летящ старт“ и за кратко време успя да организира мащабни прояви и медийна разгласа на проекта. Отпечатани са флаери. В дебата в общинската библиотека Miejska се включиха като партньори Municipal Library in Lodz (Branch 73) with Senior Club and Technical University of Lodz (Institute of Marketing and Sustainable Development). Преобладаваха младите хора, на възраст под 30 години. Теми за дискусиите: Роля на емоциите в живота, на работното място и в социалния сектор; Нови възможности или нови трудности за хората със специални нужди; Връзки и приложения - как да използваме технологиите в изграждането на отношения; Мотивация и ангажираност в кризисна ситуация; Социалните медии като заплаха или решение и др. Цитирано беше проучване, според което основните емоции по време на пандемия, са тревожност, разочарование и умора. Над 80% от хората са загрижени за здравето на близките си, а по-малко за собственото си здраве. Почти половината (47%) от анкетираните изразяват загриженост за състоянието на финансовите ресурси, от които се нуждаят, за да живеят. Съществува и страх (над 60% от анкетираните), че пандемията ще продължи твърде дълго. Разочарованието на респондентите се дължи главно на невъзможността да изпълняват нормално задълженията си (43% го чувстват силно или много силно) и чувството за бездействие и загуба на време (28%). Почти половината (47,4%) посочват силна или много силна умора от кризата. Констатации показват, че се страхуваме от опасностите на пандемия - както здравни, така и икономически, но въпреки това разумно се доверяваме на предпазните мерки. Отрицателните емоции произтичат от един вид липса на контрол върху ситуацията, от ежедневните ограничения, които ни се налагат. Още поуки, извлечени от дебата: Третият сектор първи помага на най-уязвимите групи (напр. възрастни хора); Силен ефект имат инициативи отдолу нагоре, общи на много нива, на доброволна основа; Специфичен пандемичен опит в Полша по време на войната в Украйна - съпричастност, гостоприемство, организиране на подкрепа за бежанците. След 24 февруари 2022 г. повече от 7 милиона бежанци пресяха полската граница и получиха незабавна грижа, 3 милиона от тях все още живеят в полски семейства.

Събитие 8

Участие: Събитието позволи да бъдат събрани общо **90 граждани**, от които 86 са от град Плевен, 2 от град София и 2 от град Долна Митрополия (**България**)

Място/Дата: Събитието се състоя в град Плевен (**България**) на 8 юли 2022 г. и 12 септември 2022 г.

Кратко описание: Проведени са от СРМФ три дебата. На 8 юли сутринта в арт залата на хотел „Ростов“ - Плевен се проведе дебат с представители на бизнеса, с водещ финансистът Мартин Заимов. Съорганизатор на събитието беше Браншова бизнес камара - Плевен. Включиха се председателите на Браншовата камара и на Търговско-промишлена палата - Плевен, представители на различни икономически сектори: финанси, IT-бизнес, недвижими имоти, земеделие и животновъдство, търговия, услуги, туризъм, фармация, организиране на изложения. Освен за отражението на COVID-19 върху бизнеса участниците разискваха за ролята на науката и медиите, за това, има ли демографска катастрофа и защо

социологическите проучвания правят обобщения, но резултатите не са еднакво валидни за всички групи. Бяха анализирани последиците за 3 сектора - пазарът на имоти, дигитализацията и селското стопанство. Извод - за някои бизнеси пандемията донесе ръст, но при други - загуби и спешна необходимост от промени, за да са адекватни на настоящето и с мисъл за бъдещето. Следобедният дебат беше на тема „Как да разпознаем фалшивите новини и да се справим с тях“. Водещ на дебата беше Ралица Ковачева - журналист, главен редактор на сайта factcheck.bg, преподавател във Факултета по журналистика и масова комуникация на СУ „Св. Климент Охридски“. Какво е определението за дезинформация, каква е разликата между дезинформация и пропаганда, защо дезинформацията за COVID-19 работи толкова добре и как се обяснява феноменът защо в България за самата пандемия има по-малко фалшиви новини отколкото за ваксинирането. Участниците научиха много, видяха публикации и видео по темата. Извод - доверието в институциите е ключов фактор за разпространението и влиянието на дезинформацията за Ковид-19. В двата дебата се включиха 63 участници.

Заради лятната ваканция на студентите дебатът на тема „Уроците на кризата за здравеопазването в ЕС: По-високо доверие към медиците и учените, но и по-големи очаквания“ се състоя на 12 септември, в една от учебните зали на Медицински университет - Плевен. Участваха лекари, медицински сестри, преподаватели и студенти от Медицински университет - Плевен, представители на здравни институции, общественици, журналисти. Доц. Камбурова представи резултатите от проучване за ефектите от COVID-19 върху ромския етнос в България. Основните изводи от него са, че негативните аспекти в здравния статус по-разпространени сред хората в неравностойно положение и ромите, пандемията от COVID-19 повдига въпроси за задълбочаващи се неравенства като расова и географска дискриминация, неравенства по отношение на достъп до качествено лечение и ваксинация, за баланса между общественото здраве и индивидуалните права, с негативни последици от влиянието на тези различия върху глобалната здравна справедливост. Според втория лектор - водещия пулмолог д-р Иванковска COVID-19 се оказва изпитание за всички, не само за медицината. Време е да се разделим с нагласата, че някой друг, някой отвън трябва да разреши проблемите на учениците, на културата, на икономиката. Поканата е да запретнем ръкави и да търсим нови начини, да развиваме нови сетива, нови идеи да нахлуват в държавата, за да бъде преодоляна кризата. Положителното е, че днес знаем много повече за епидемиологията, за имунологията, за многобройните вирусни модификации. Знаем повече и за терапията. Знаем повече за антибиотиците. Но голямата надежда се нарича Ваксина. Ваксините спасяват живот и това е факт още от 17-и век. Студентът Николая Цанков сподели своя опит като доброволец в ковид отделението на болницата в Свищов. Той се гордее с решението си и е убеден, че е натрупал изключително ценен опит. За него изводът е, че винаги трябва да сме готови за проблем като тази пандемия. Това е нещо познато, защото вече се е случвало и тъй като със сигурност пак ще се случи, трябва да имаме готов план за справяне. Бъдещият лекар е оптимист, защото вярва, че вече се работи в тази посока и по-бързо ще овладеем следващата такава криза. Такива мнения се чува и от публиката, въпреки дозата скептицизъм и сравнението със съседни държави.

Изработени са цветни покани и плакат за събитието.

Събитие 9

Участие: Събитието позволи да бъдат събрани **43 граждани**, от които 3 от Атина (Гърция), 7 от Вилнюс (Литва), 7 от Прага (Чехия), 3 от Гранада (Испания), 7 от Дрезден (Германия), 8 от Нови Сад (Сърбия) и 8 от Плевен и Бургас (България).

Място/Дата: Събитието се проведе изцяло онлайн **от 15 януари 2022 до 30 юни 2022.**

Кратко описание: В резултат на дискусиите по време на дебатите, интервютата, докладите и обширната изследователска работа бяха събрани 42 истории от 8 държави: България, Чехия, Германия, Гърция, Литва, Полша, Република Сърбия и Испания. Те са представени в онлайн брошура на английски език. "STORIES OF GOODNESS" съдържа снимки, видео и истории за помощ и съпричастност, личен опит, добри практики от опита на лекари, неправителствени организации, общности, градове и държави. В нея ще откриете много лични, човешки истории, някои от тях – известни, други – за „малки“ герои, останали извън светлините на прожекторите. Историите са подредени в 5 раздела: Грижа, Разум, Ценности, Единство, Солидарност.

Тази брошура хвърля светлина върху ежедневния, тих акт на доброта, за който вярваме, че е дори по-заразен от вируса.

Събитие 10

Участие: Събитието позволи да бъдат събрани **248 граждани**, от които 238 са от град Плевен (България), както и 2 от Прага (Чехия), 1 от Атина (Гърция) (онлайн), 1 от Вилнюс (Литва), 2 от Гранада (Испания), 2 от Нови Сад (Сърбия), 2 от Лодз (Полша).

Място/Дата: Събитието се състои се състои от **6 световни кафенета, проведени на 24, 25 и 26 октомври 2022 г., и Международна конференция на 28 октомври 2022 г. в Плевен (България).**

Кратко описание: **СВЕТОВНОТО КАФЕНЕ**, планирано да се проведе по време на заключителното събитие по проекта - Международна конференция, беше организирано от СРМФ отделно, в три поредни дни преди конференцията. Това даде възможност за много по-качествено провеждане на Кафенето и време за систематизиране на резултатите. Участваха ученици от 6 плевенски училища: СУ „Стоян Заимов“, НУИ „Панайот Пипков“, ПГЕХТ „Проф. Асен Златаров“, ДФСГ „Интелект“ и ПГМЕТ – Плевен, общо 120 ученици и 11 преподаватели и директори. Във всяко училище бяха подготвени

маси за обсъждане на по 4 от общо 10-те теми, зададени от организаторите. Всички теми бяха засегнати в обсъжданията, като най-дискутирани се оказаха тези за онлайн обучението и бъдещето на дигиталното образование, за фалшивите новини и страха от зараза, както и за методите, необходими, за да се повиши доверието в лекарите и учените. Младите хора, ученици предимно от X и XI клас, но също осмокласници и деветокласници, показаха голяма информираност, знания и бърза ориентация, в комбинация с артистичност и богато въображение. Директори и преподаватели се включиха в предварителната подготовка и присъстваха на кафенето заедно с доброволци. Форматът на събитието предполага обсъждането на въпросите да се извърши чрез творческо решаване на проблеми, като се насърчава сътрудничеството и споделянето на нови идеи и мнения от всички участници. Учениците са разделени на групи и сядат на определените за тях маси. Всяка група има поставен въпрос или проблем, на които трябва да предложи решение или да даде идеи за решение. На равни интервали от време, в случая - 10 минути, участниците се местеха на другите маси, като на всяка маса остава по един домакин, който обобщаваше информацията от предходния разговор и записваше идеите на новата група. На финала на всяко събитие домакините на маси представяха обобщение. Много от темите бяха атрактивно описани под формата на рисунка.

Големият заключителен форум по проекта **МЕЖДУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЯ** с участието на всички организации в консорциума се проведе в Плевен, в конферентната зала на хотел „Ростов“. Организатор – Contemporary Plevan Media Foundation. Присъстваха участници в дебатите „Уроците на кризата“, младежи, учители, общественици, лекари, пенсионери, журналисти. Силно представена, предимно от чуждестранни студенти в МУ - Плевен беше Асоциацията на студентите медици в България. Презентация, подготвена от координатора по проекта, описа извършеното през изминалите месеци. Дискусиите и изводите от Световното кафене, организирано в 6 училища, бяха представени във видеофилм. Всички илюстративни табла от Световното кафене бяха изложени като фон в залата на международната конференция. В презентации партньорите споделиха собствения си принос, като акцентираха на изводите от дебатите и на историите, които са подготвили за онлайн брошурата на английски език **STORIES OF GOODNESS**. Партньорът от Атина се включи онлайн, тъй като 28 октомври е националният празник на Гърция, затова и аудиторията освен приветствието чу и гръцкия химн. С голямо внимание беше изгледана TED лекцията на Бил Гейтс „Можем да превърнем COVID-19 в последната пандемия“. В последвалата дискусия се включиха представители на Асоциацията на студентите медици в България, на неправителствения сектор, ВВВУ „Георги Бенковски“ - Долна Митрополия и на училищата домакини на Световното кафене.

Участниците се обединиха около генералния извод от работата по проекта - **COVID can mean care, reason, values, unity, solidarity.**